GRØNTPLAN FOR OSLO 1992.

Kommuneplanen for Oslo slår fast at framtidig byutvikling skal skje som fortetting innenfor den eksisterende byggesonen. Dette fører til økt byggepress på de gjenværende grønne arealene. Utbyggingspresset kan ha form av en planlagt byutvikling og/eller være et resultat av enkeltsaker som gradvis fragmenterer de grønne arealene.

Oslos grøntplan er et veldokumentert og grundig planarbeidet, og den vant planprisen for 1993. Vi savner imidlertid "den grønne plakaten" som et ledd før selve planen ble utarbeidet. Denne ville ha vist alle de vektlagte verdiene/funksjonene og konflikten mellom disse. "Plakaten" ville hatt en avklarende funksjon i forhold til det endelige planarbeidet.

Kommune: Oslo

Plantype:
Kommunedelplan

Planstatus:
Planen er vedtatt nov. 93

Ansvarlig for planarbeidet var:
Byplankontoret

Geografisk avgrensning:
Byggesonen

Eksempelet fra Oslo, viser:
-planens mål og oppbygging
-de ulike fordypningstemaene som har dannet grunnlag for planen
-en nærmere presentasjon av de økologiske arealkategoriene
-grønnplankartet

Mål for grønnplanen
er å fastlegge prinsippene for byggesonens overordnede grønnstruktur, som består i

- å definere viktige grøntområder – med bruksmessig, landskapsmessig eller økologisk betydning utover lokalt nivå (ca. bydelsnivå)
- å planmessig sikre disse områdene og deres verdier, der hvor dette ikke er gjort fra før
- å sikre en grønn sammenheng mellom flest mulig grøntarealer
- å sikre offentlig tilgjengelighet til og mellom viktige grøntarealer
- å sikre overordnete grøntverdier i bebygde områder og i byutviklingsområder
- å gi anvisning på hvordan grøntverdier ivaretas på bydelsnivå, og i arealer generelt som faller utenfor den overordnete grønnstrukturen.

Hva planen er

- en kommunedelplan etter plan- og bygningsloven
- en prinsipp-plan for den overordnete grønnstrukturen
- en bindende arealbruksplan for enkelte viktige områder

Hva planen ikke er

- planen er ikke en heldekkende, bindende arealbruksplan for alle grøntområdene som skal bevares
- planen innebærer ikke et "grønt lys" for utbygging av de områder som ikke foreslås opprettholdt eller sikret her
- planen gir ikke grunnlag for vurdering av behov for gravplasser, skolehager, kolonihager, idrettsarealer eller grøntområder på bydels/lokalt nivå.

Planens oppbygging.

Kommunedelplanen består av følgende deler:

- ***Overordnete prinsipper*** som ligger til grunn for planen og dens forslag til temavise prinsipper, og for bindende arealbruk, bestemmelser og retningslinjer. De overordnete prinsippene er generelle, samt prinsipper for landskap og økologi.

- ***Prinsipper for parksystem, turveinett og naturområder/vassdrag.*** Disse temavise prinsippene forutsettes vedtatt som premissgivende for videre arealplanlegging i Oslo, og de ligger til grunn for forslag til bindende arealbruk, bestemmelser og retningslinjer for temaer og enkeltområder

- ***Bindende arealbruk med bestemmelser*** for 50 (evnt. 49), i hovedsak mindre områder i byggesonen.

- ***Veiledende områdevise retningslinjer for planlegging*** i 9 (evnt. 8) områder i byggesonen som er strategisk viktige for grønnstrukturen.

- ***Veiledende temavise retningslinjer for planlegging og forvaltning,*** som knytter seg til planens prinsipper for parksystem, turveinett, og naturområde.

- ***Veiledende temavise retningslinjer for grønt prinsipper som bør ivaretas ved planlegging*** i arealtyper hovedsaklig utenfor den offentlige grønnstrukturen: gravplasser, hagekolonier, skolehager, parsellhager, villaområder, drabantbyer, landbruks områder, idrettsplasser, andre arealtyper.

- ***Prinsipper for grøntstruktur på bydelsnivå.***

- ***Strategi for håndtering av utbyggingspress mot grøntområder.***

- ***Oppfølging og ansvarsfordeling*** for videre planlegging og gjennomføring av planforslagene.

Bakgrunnsdokumenter/feltnotater.

Grønnplanarbeidet bygger på disse temaregistreringene:

"Den grønne strukturen i byggesonen"

"Byform Del A: Bylandskapet. Del B: Bebyggelse"

"Utbyggingsmuligheter i byggesonen"

"Befolkning. Bolig. Næringsutvikling."

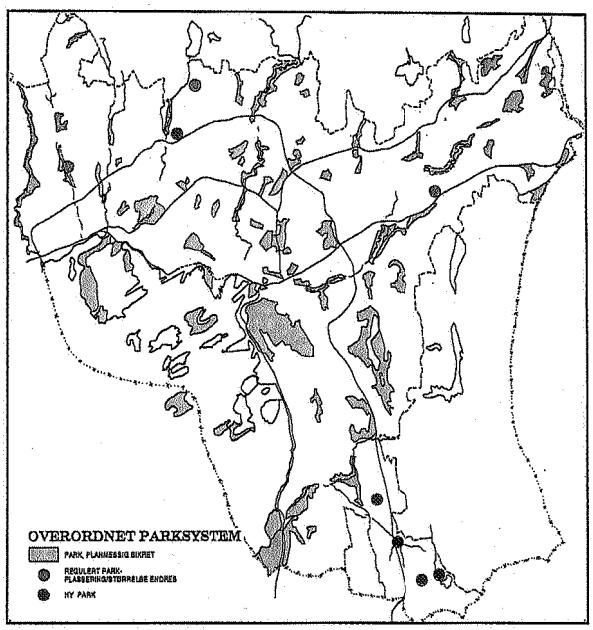
"Satsinger og trekkrefter i Oslos byutvikling"

"Økologiske arealprinsipper i Oslos byggesone"

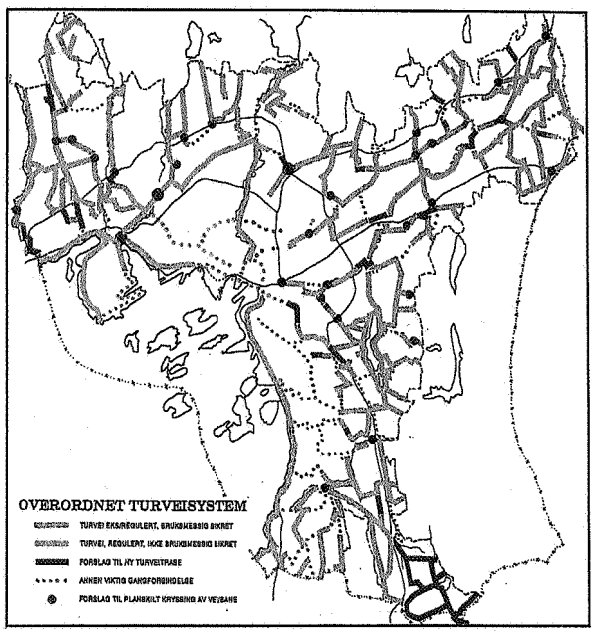
I disse bakgrunnsrapportene ligger det et forholdvis omfattende registrerings- og analysearbeid, som utgjør et solid fundament for selve grønnplanen. Vi ser at det er lagt vekt på å belyse både det grønnes muligheter, behov og prinsipper samtidig som de ulike drivkreftene i befolkning og utbyggingsmønster analyseres. For Oslo er dette viktig, fordi det foreligger et politisk vedtak om å fryse markagrensen. På de to påfølgende oppslagene vises de viktigste temaene som planen bygger på. Det siste oppslaget viser hele grønnplankartet.

5 viktige temakart/analyser som grønnplanen bygger på:

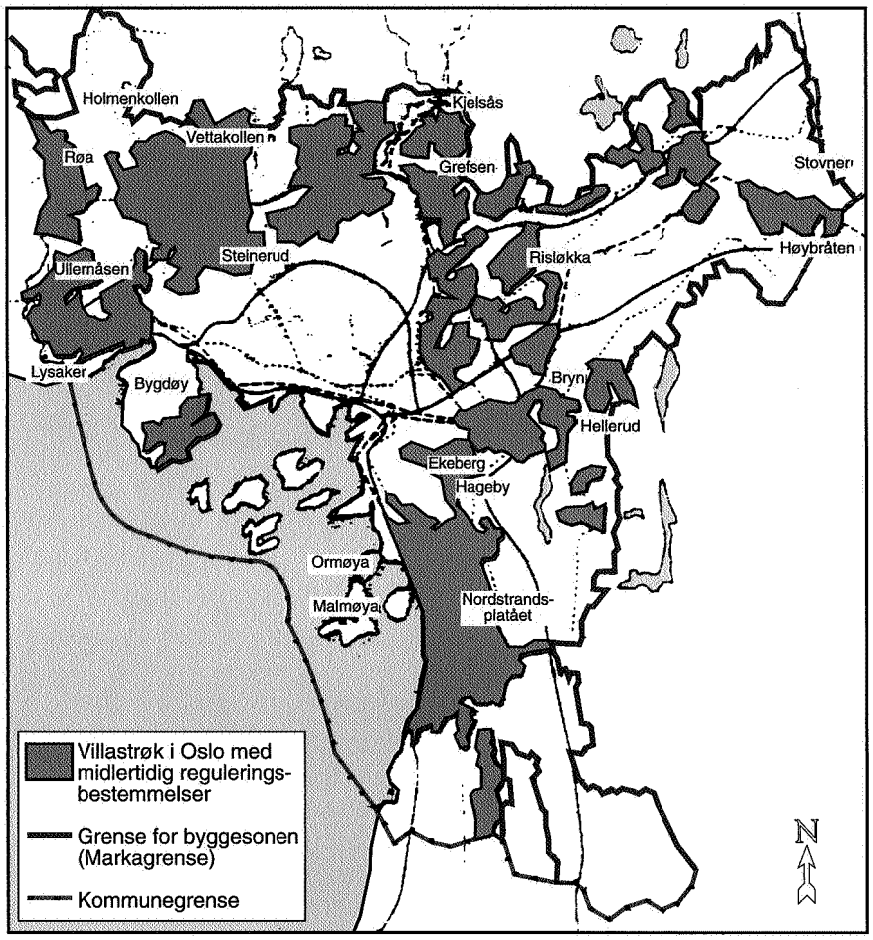
1. Det overordnete parksystemet
2. Det overordnete turveisystemet
3. Områder med villabebyggelse i Oslo
4. Sammenhengende ubebygde arealer over 50 daa som er av interesse i utbyggingssammenheng
5. De økologiske arealprinsippene

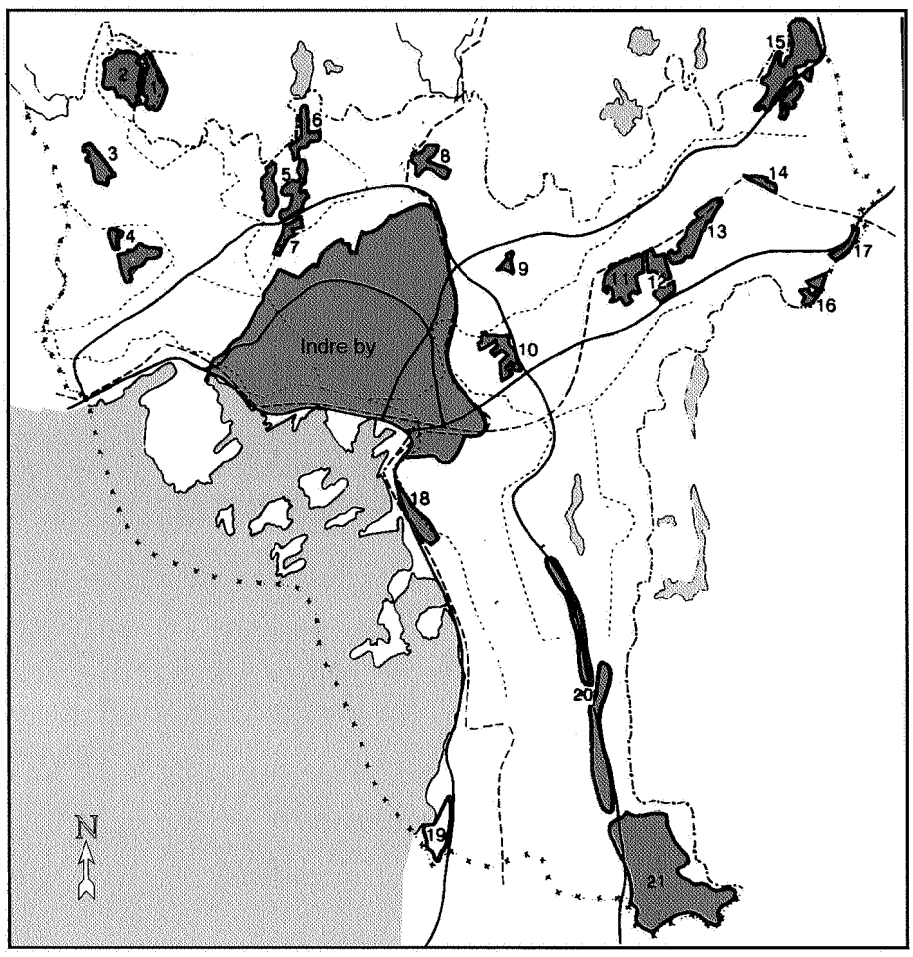
1 Det overordnete parksystemet er ment som et system av store parkområder som skal sikres i byggesonen. De bør være minst 80 daa, og 8 av parkene er nye.

2 Det overordnete turveisystemet. Eksisterende turveinett på ca. 140 km suppleres for å oppnå et sammenhengende turveisystem i byggesonen. 28 manglende lenker på tilsammen 19 km skal sikres.

3 Villaområdene. Nytt i grønnplansammenheng i Norge er at villabebyggelsen tas med som en del av den eksisterende grønnstrukturen. Det offentlige kan fremme krav til utomhusplan med beskrivelse av landskaps- og vegetasjonsbehandling. Grønnplanen *mener* at dette bør kreves ved bl.a. fortettingsplaner.

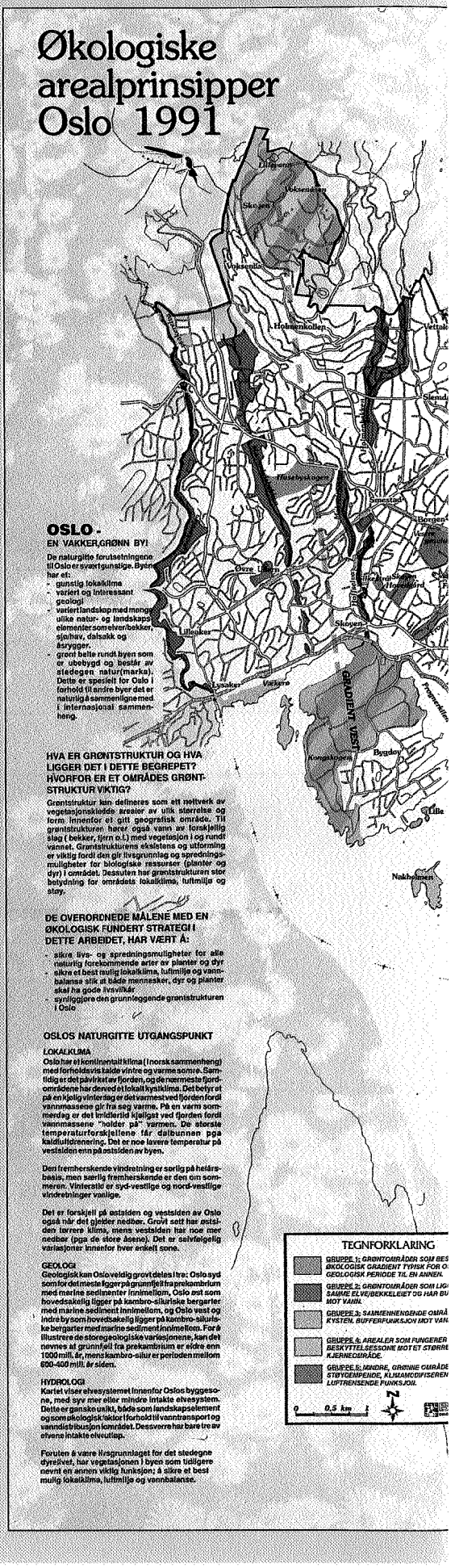

4 Ubebygde arealer over 50 daa. Områdene er viktig å framheve, da de vil være av stor interesse både for utbyggere og i en grønnstruktursammenheng. Analyse av deres innhold og utforming vil være et nyttig grunnlag for beslutninger om hva arealene skal brukes til.

5 De økologiske arealprinsippene.
I forbindelse med grønnplanen ble det et definert behov for å gjøre en egen delutredning med økologi som tema. Det ble utarbeidet en egen rapport: "Økologiske arealprinsipper i Oslos byggesone (Nyhuus 1991)" med et tilhørende prinsippkart, som vist i dette oppslaget.

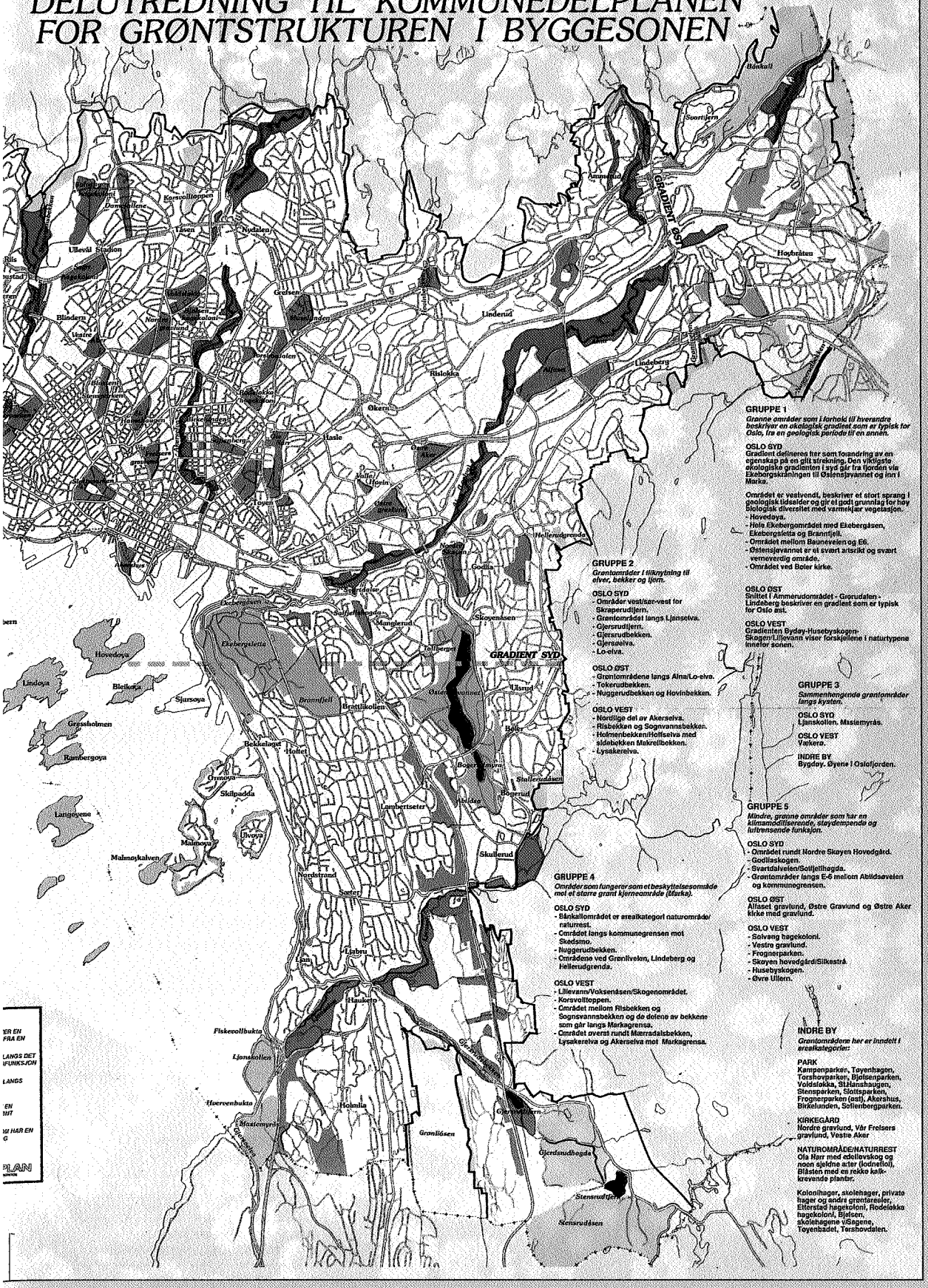
Utredningen slår fast at det er viktig å identifisere de sentrale biotopene og typeområdene man har i Oslo. Den legger også til grunn de arealprinsippene som er beskrevet i den første delen av denne veilederen, og det fokuseres på det som er stedstypisk for Oslos natur.

Utredningen er et skrivebordsarbeid, det vil si at den er basert på studier av kart og eksisterende materiale. Det trengs oppfølgingsarbeid i form av grundigere registrerings- og analysearbeid, men det er samtidig et godt eksempel på at en "førstegenerasjonsanalyse" kan være et verdifullt grunnlag for planarbeid.

ØKOLOGIKART OSLO

DELUTREDNING TIL KOMMUNEDELPLANEN FOR GRØNTSTRUKTUREN I BYGGESONEN

GRUPPE 1

Grønne områder som i forhold til hverandre beskriver en økologisk gradient som er typisk for Oslo, fra en geologisk periode til en annen.

OSLO SYD
Gradient defineres her som forandring av en egenskap på en gitt strekning. Den viktigste økologiske gradienten i syd går fra fjorden via Ekebergskråningen til Oslensjvannet og inn i Marka.

Området er vestvendt, beskriver et stort sprang i geologisk tidsalder og gir et godt grunnlag for høy biologisk diversitet med varmekjær vegetasjon.
- Hovedøya.
- Hele Ekebergområdet med Ekebergåsen, Ekebergsletta og Brannfjell.
- Området mellom Bauneveien og E6.
- Østensjøvannet er et svært artsrikt og svært verneverdig område.
- Området ved Bøler kirke.

OSLO ØST
Snittet i Ammerudområdet - Grorudalen - Lindeberg beskriver en gradient som er typisk for Oslo øst.

OSLO VEST
Gradienten Bydøy-Husebyskogen-Skogen/Ljlevann viser forskjellene i naturtypene innefor sonen.

GRUPPE 2

Grøntområder i tilknytning til elver, bekker og tjern.

OSLO SYD
- Områder vest/sør-vest for Skraperudtjern.
- Grøntområdet langs Ljanselva.
- Gjersrudtjern.
- Gjersrudbekken.
- Gjersælva.
- Lo-elva.

OSLO ØST
- Grøntområdene langs Alna/Lo-elva.
- Tokerudbekken.
- Nuggerudbekken og Hovinbekken.

OSLO VEST
- Nordlige del av Akerselva.
- Risbekken og Sognvannsbekken.
- Holmenbekken/Hoffselva med sidebekken Makrellbekken.
- Lysakerelva.

GRUPPE 3

Sammenhengende grøntområder langs kysten.

OSLO SYD
Ljanskollen. Maselmyrås.

OSLO VEST
Vækera.

INDRE BY
Bygdøy. Øyene i Oslofjorden.

GRUPPE 4

Områder som fungerer som et beskyttelsesområde mot et større grønt kjerneområde (Marka).

OSLO SYD
- Bånkallområdet er arealkategorl naturområder naturrest.
- Området langs kommunegrensen mot Skedsmo.
- Nuggerudbekken.
- Områdene ved Grønlivelen, Lindeberg og Hellerudgrenda.

OSLO VEST
- Lillevann/Voksenåsen/Skogenområdet.
- Korsvolltoppen.
- Området mellom Risbekken og Sognsvannsbekken og de delene av bekkene som går langs Markagrensa.
- Området øverst rundt Maarradalsbekken, Lysakerelva og Akerselva mot Markagrensa.

GRUPPE 5

Mindre, grønne områder som har en klimamodifiserende, støydempende og luftrensende funksjon.

OSLO SYD
- Området rundt Nordre Skøyen Hovedgård.
- Godlaskogen.
- Svartdalsveien/Solljelthagda.
- Grøntområder langs E-6 mellom Abildsøveien og kommunegrensen.

OSLO ØST
Alfaset gravlund, Østre Gravlund og Østre Aker kirke med gravlund.

OSLO VEST
- Solvang hagekoloni.
- Vestre gravlund.
- Frognerparken.
- Skøyen hovedgård/Silkestrå.
- Husebyskogen.
- Øvre Ullern.

INDRE BY

Grøntområdene her er inndelt i arealkategorier:

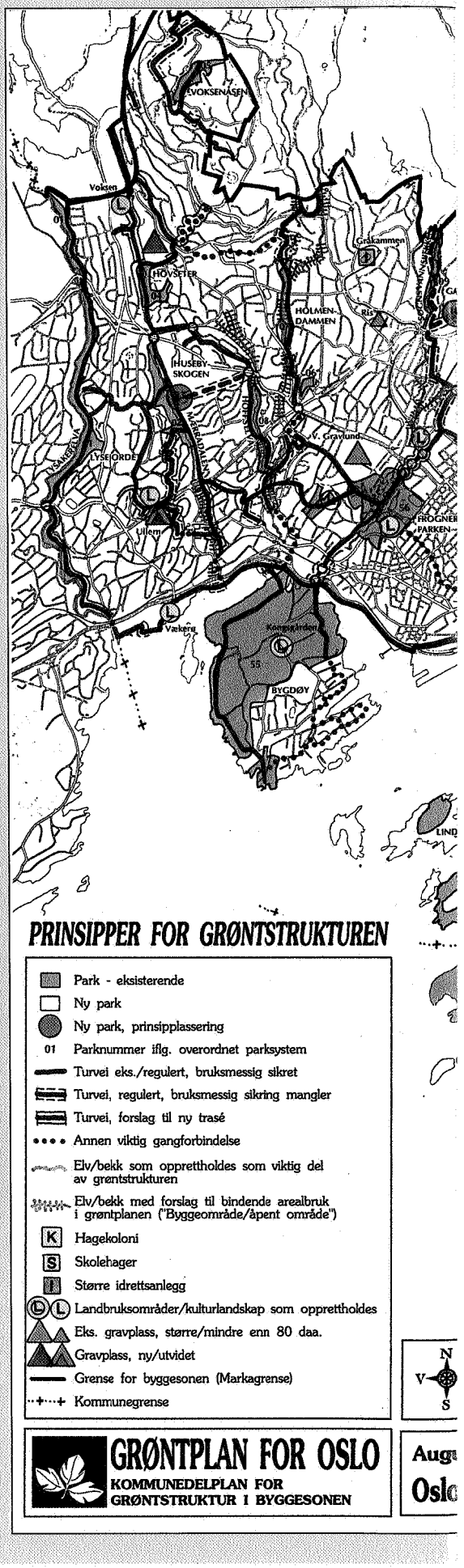
PARK
Kampenparken, Tøyenhagen, Torshovparken, Bjølsenparken, Voldsløkka, Slt.Hanshaugen, Stenspærken, Slottsparken, Frognerparken (øst), Akershus, Birkelunden, Sofienbergparken.

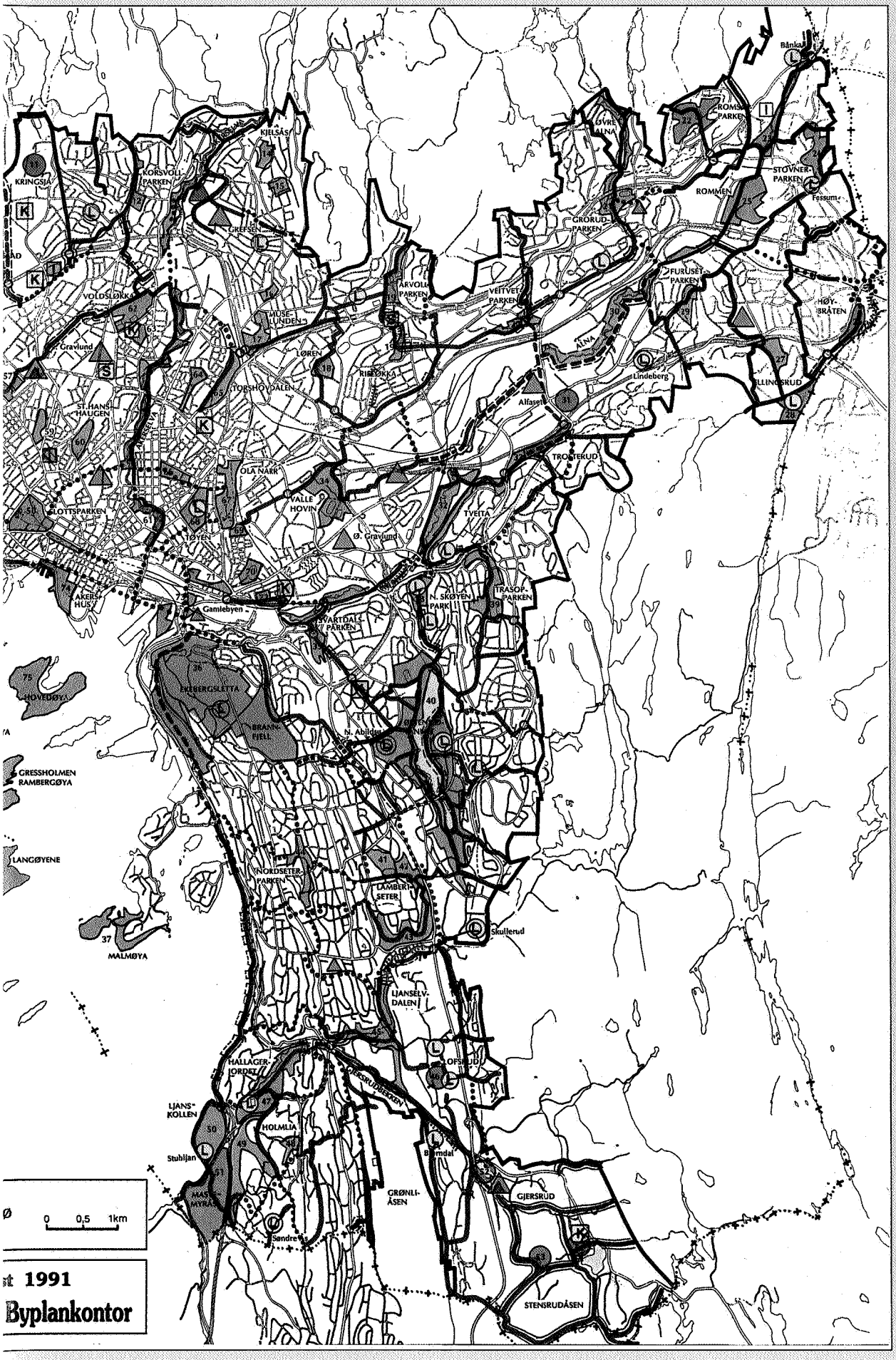
KIRKEGÅRD
Nordre gravlund, Vår Frelsers gravlund, Vestre Aker

NATUROMRÅDE/NATURREST
Ola Narr med edellevskog og noen sjeldne arter (lodnefiol), Blåsten med en rekke kalkkrevende plantsr.

Kolonihager, skolehager, private hager og andre grøntarealer, Etterstad hagekoloni, Rodeløkka hagekoloni, Bjølsen, skolehagene vi Sagene, Tøyenbadet, Torshovdalen.

Figuren viser grønnplankartet for Oslo. De hovedtemaene som er beskrevet på de foregående oppslagene, er her integrert i planen.

KRINGSJÅ
KIELSÅS
KORSVOLL-PARKEN
GREFSEN
VOLDSLØKKA
Gravlund
MOSE-LUNDEN
ARVOLL-PARKEN
VEITVET-PARKEN
LØKEN
TORSHOVDALEN
ST. HANS-HAUGEN
SLOTTSPARKEN
TØYEN
OLA NARR
VALLE HOVIN
Ø. Gravlund
TVEITA
AKERSHUS
Gamlebyen
SVARTDALS-PARKEN
N. SKØYEN PARK
TRASOP-PARKEN
FREBERGSLETTA
BRANNFJELL
N. Ahlfeldt
HOVEDØYA
GRESSHOLMEN
RAMBERGØYA
LANGØYENE
NORDSETER-PARKEN
LAMBERT-SETER
MALMØYA
Skullerud
LJANSELV-DALEN
HALLAGER-JORDET
OPPSUND
LJANS-KOLLEN
HOLMLIA
Stubljan
Bjørndal
GRØNLI-ÅSEN
GJERSRUD
Søndre
STENSRUDÅSEN
Bånkall
ØVRE ALNA
ROMSÅS-PARKEN
STØVNER-PARKEN
ROMMEN
Fossum
GRORUD-PARKEN
FURUSET-PARKEN
HØY-BRÅTEN
ALNA
Lindeberg
ELLINGSRUD
Alfaset
TROSTERUD
0 0,5 1km
1991
Byplankontor